

Relevantný trh/sektor: Holandský trh s bitúmenom určeným na výstavbu ciest

Porušenie: porušenie článku 81 ES, ktoré spočívalo v tom, že v predmetných obdobiach pravidelne spoločne stanovovali brutto ceny na predaj a nákup cestného bitúmenu v Holandsku, jednotnú zľavu z brutto ceny pre staviteľov ciest zúčastnených na karteli (ďalej len „významní stavitelia“ alebo „W5“) a menšiu maximálnu zľavu z brutto ceny pre ďalších staviteľov ciest („ďalej len „malí stavitelia“).

SD sa zaoberal najmä nasledovnými pojmami:

„Hospodárska súťaž – Kartely – Holandský trh s bitúmenom určeným na výstavbu ciest – Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 81 ES – Pripísateľnosť protiprávneho správania – Spoločná kontrola – Pokuty – Pritŕažujúce okolnosti – Úloha podnecovateľa a vodcu – Opakované porušovanie – Dĺžka trvania porušenia – Právo na obhajobu – Neobmedzená právomoc – Správanie podniku počas správneho konania“

Informácie o rozsudku: Šiesta komora Všeobecného súdu 27. septembra 2012 rozhodla vo veci T-343/06, ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2006) 4090 v konečnom znení z 13. septembra 2006 o konaní podľa článku 81 [ES] [Vec COMP/F/38.456 – Bitúmen (Holandsko)] v rozsahu, v akom sa týka žalobkyní a subsidiárne návrh na zníženie pokuty.

Žalobkyne, skupina Shell, ktorú tvoria energetické a petrochemické spoločnosti na svetovej úrovni, bola až do roku 2005 vo vlastníctve dvoch materských spoločností skupiny, a to spoločnosti Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij NV (ďalej len „KNPM“) a The Shell Transport and Trading Company plc (ďalej len „STT plc“). Tieto dve spoločnosti vlastnili v celom rozsahu, t. j. 60 %-ný podiel KNPM a 40 %-ný podiel STT plc, spoločnosti The Shell Petroleum Company Ltd (ďalej len „SPCo“) a Shell Petroleum NV (ďalej len „SPNV“), ktorá je holdingovou spoločnosťou vlastníacou všetky obchodné podiely v spoločnosti Shell Nederland BV. Táto posledná uvedená spoločnosť bola 100 %-ným vlastníkom spoločnosti Shell Nederland Verkoopmaatschappij BV (ďalej len „SNV“), ktorá je právnym subjektom skupiny Shell zaoberajúcim sa uvádzaním cestného bitúmenu na trh v Holandsku a spoločnosť Royal Dutch Shell plc so sídlom v Haagu (Holandsko) odkúpila 20. júla 2005 všetky akcie dvoch bývalých materských spoločností skupiny, a to KNPM a STT plc. Spoločnosť KNPM sa zlúčila so spoločnosťou SPNV a prestala ako právny subjekt existovať. Materská spoločnosť Royal Dutch Shell plc sa od tohto okamihu stala vlastníkom takmer všetkých akcií SPNV, ktorá je naďalej vlastníkom všetkých podielov v spoločnosti Shell Nederland a takmer všetkých podielov v spoločnosti The Shell Transport and Trading Company Ltd (ďalej len „STT“), ktorá bola nástupcom STT plc. Shell Nederland je naďalej 100 %-nou materskou spoločnosťou spoločnosti SNV.

Listom z 20. júna 2002 informovala spoločnosť British Petroleum (ďalej len „BP“) Komisiu Európskych spoločenstiev o údajnej existencii kartelu na holandskom trhu s bitúmenom určeným na výstavbu ciest a požiadala o oslobodenie od pokút.

Dňa 8. augusta 2003 sa zástupcovia Shell International stretli s útvarmi Komisie, aby im oznámili svoj zámer uskutočniť v tejto veci vnútorné šetrenie a aby Komisii oznámili jeho

výsledky. Počas tohto stretnutia a ani okamžite po ňom však nebola poskytnutá nijaká informácia.

Komisia v nadväznosti na vypočutie dotknutých spoločností 15. a 16. júna 2005 prijala 13. septembra 2006 rozhodnutie K(2006) 4090 v konečnom znení o konaní podľa článku 81 [ES] [Vec COMP/F/38.456 – Bitúmen (Holandsko)] (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorého zhrnutie bolo uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie z 28. júla 2007 (Ú. v. EÚ L 196, s. 40) a ktoré bolo žalobkyniam, teda spoločnostiam SNV, SPNV a STT oznámené 25. septembra 2006.

SPNV a STT navrhujú, aby Všeobecný súd predovšetkým zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa ich týka, subsidiárne čiastočne zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom v ňom Komisia dospela k záveru, že v období od 1. apríla 1994 do 19. februára 1996 porušovali článok 81 ES, a znížil pokutu, ktorá im bola uložená, znížil pokutu, zaviazal Komisiu na náhradu trov konaní, vrátane trov konania spojených s úplným alebo čiastočným zaplatením pokuty alebo so zriadením bankovej záruky. SNV navrhuje, aby Všeobecný súd čiastočne zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom v ňom Komisia dospela k záveru, že v období od 1. apríla 1994 do 19. februára 1996 porušovala článok 81 ES, a znížil pokutu, ktorá jej bola uložená. Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd zamietol žaloby a zaviazal žalobkyne na náhradu trov konania.

Na podporu svojich žalôb žalobkyne uvádzajú štyri žalobné dôvody. Komisii vytykajú, že sa dopustila nesprávneho skutkového a právneho posúdenia, keď SPNV a STT (predtým STT plc) pripísala porušenie, ktorého sa dopustila SNV, že porušila podstatnú formálnu náležitosť a právo na obhajobu, ktorého sa mohli dovolávať, keď im odmietla poskytnúť všetky odpovede ostatných podnikov na oznámenie o výhradách, že sa dopustila nesprávneho skutkového a právneho posúdenia pri stanovení základnej sumy pokuty a dĺžky trvania porušenia, a napokon že považovala SNV za podnecovateľa a vodcu kartelu a zvýšila výšku ich pokuty z dôvodu opakovaného porušenia.

Všeobecný súd rozhodol, že vzhľadom na všetky skutkové okolnosti uvedené v bodoch 47 až 50 vyššie, sa Komisia v odôvodneniach 206 až 218 napadnutého rozhodnutia mohla správne domnievať, že ide o situáciu, ktorá je analogická situácii, keď jediná materská spoločnosť úplne ovláda svoju dcérsku spoločnosť, na základe čoho mohla uplatniť domnienku, podľa ktorej uvedené materské spoločnosti skutočne uplatňovali rozhodujúci vplyv na správanie svojej spoločnej dcérskej spoločnosti a teda, že Komisia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď STT (predtým STT plc) a SPNV pripísala zodpovednosť za porušenie, ktorého sa dopustila ich dcérska spoločnosť SNV. Z tohto dôvodu treba prvý žalobný dôvod zamietnuť v celom rozsahu ako nedôvodný.

Odôvodnenie v odsekoch 79 až 93 týkajúce sa druhého žalobného dôvodu, teda porušenie podstatných náležitostí práva na obhajobu, Všeobecný súd rozhodol, že Komisia správne odmietla poskytnúť žalobkyniam všetky odpovede na oznámenie o výhradách a sprístupnila iba niektoré časti odpovede spoločnosti KWS. Z tohto dôvodu musí byť druhý žalobný dôvod zamietnutý.

O treťom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom skutkovom a právnom posúdení pri výpočte základnej sumy pokuty a určení dĺžky trvania porušenia, Všeobecný súd konštatoval, že vzhľadom na judikatúru uvedenú v odsekoch 99 až 111 sa zdá, že

Komisia dostatočne odôvodnila napadnuté rozhodnutie a nijaké z tvrdení, ktoré uviedli žalobkyne v rámci svojej žaloby o neplatnosť a ktoré sa týkajú zahrnutia Mexfaltu C medzi výrobky, na ktoré sa vzťahoval kartel, neodôvodňuje zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Súd však rozhodol, že dôkazy, ktoré poskytla Komisia, neumožňujú s istotou dospieť k záveru, že spoločnosť SNV zohrávala úlohu podnecovateľa v rámci vzniku kartelu, a to najmä vo vzťahu ku spoločnosti ExxonMobil. Za týchto podmienok treba dospieť k záveru, že posúdenie Komisie uvedené v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého SNV zohrávala úlohu podnecovateľa v rámci predmetného porušenia, je nedostatočne podložené. Keďže Komisia vzhľadom na okolnosti uvedené v odôvodnení 342 napadnutého rozhodnutia nepredložila Všeobecnému súdu nijaký dodatočný dôkaz s cieľom preukázať úlohu SNV ako podnecovateľa v rámci predmetného porušenia, Všeobecný súd sa sústreďí na skúmanie úlohy vodcu, ktorú SNV zohrávala v rámci toho istého porušenia.

Ďalej konštatoval, že napriek tomu, že spoločnosť SNV zohrávala osobitnú úlohu v rámci fungovania kartelu počas prvých dvoch rokov, treba na účely preukázania jej úlohy vodcu preskúmať ďalšie skutočnosti, na ktoré poukázala Komisia a ktoré sa viažu k celému obdobiu trvania porušenia a na účely posúdenia úlohy SNV ako vodcu v rámci kartelu je preto potrebné preskúmať ostatné dôkazy uplatnené Komisiou.

Nakoniec Všeobecnému súdu rozhodol, že Komisia s cieľom preukázať úlohu SNV ako vodcu predmetného porušenia nepredložila nijaký dodatočný dôkaz v súvislosti s okolnosťami uvedenými v odôvodneniach 343 až 348 napadnutého rozhodnutia, treba dospieť k záveru, že skutočnosti uvedené v spise neumožňujú kvalifikovať SNV ako vodcu.

Z toho vyplýva, že zvýšenie základnej sumy pokuty uloženej žalobkyniam musí byť zrušené tak v súvislosti s úlohou SNV ako podnecovateľa (pozri bod 182 vyššie), ako aj vodcu (pozri body 233 a 234 vyššie). Dôsledky, ktoré treba v súvislosti s určením výšky pokuty vyvodiť z tohto záveru, sú predmetom otázok skúmaných v bodoch 277 a nasl. nižšie.

Záver týkajúci sa priťažujúcich okolností vyplýva z bodov 140 až 237 - Komisia dostatočne z právneho hľadiska nepreukázala, že SNV zohrávala úlohu podnecovateľa a vodcu v rámci predmetného porušenia. Všeobecný súd usudzuje, že toto konštatovanie vysvetľuje to, že vykonáva svoju neobmedzenú právomoc v súvislosti s posúdením úlohy, ktorú zohrávala spoločnosť SNV v rámci predmetného porušenia. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Komisia z dôvodu priťažujúcich okolností uvedených v bode 2 tretej zarážke usmernení k metóde stanovovania pokút uplatnila voči žalobkyniam len jedno zvýšenie základnej sumy pokuty o 50 %. Všeobecný súd usudzuje, že treba zrušiť uvedené zvýšenie uplatnené voči žalobkyniam. Všeobecný súd v dôsledku tejto zmeny dospel k záveru, že pokuta uložená žalobkyniam v článku 2 písm. l) napadnutého rozhodnutia sa znižuje na 81 miliónov eur.

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Článok 2 písm. l) rozhodnutia Komisie K(2006) 4090 v konečnom znení z 13. septembra 2006 o konaní podľa článku 81 [ES] [Vec COMP/F/38.456 – Bitúmen (Holandsko)] sa zrušuje v rozsahu, v akom stanovuje výšku pokuty uloženej spoločnostiam Shell Petroleum NV, The Shell Transport and Trading Company Ltd a Shell Nederland Verkoopmaatschappij BV na 108 miliónov eur.**
2. **Výška pokuty uložená spoločnostiam Shell Petroleum, The Shell Transport and Trading Company a Shell Nederland Verkoopmaatschappij v článku 2 písm. l) sa znižuje na 81 miliónov eur.**
3. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
4. **Každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.**

Viac informácií o rozsudku tu:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=127581&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=4504438>